

This project is
funded by the
European Union

ABCDE Posavina

Agricultural Biomass Cross-border Development of Energy in Posavina

Administrativni i pravni okvir za proizvodnju biogoriva u BiH

Borut Bosančić

Institut za genetičke resurse Univerziteta u Banjoj Luci

Vukovar, 20.07.2012.

Zakonski okvir za proizvodnju biogoriva po nivoima:

- Bosna i Hercegovina
- Federacija Bosne i Hercegovine
- Republika Srpska
- Brčko distrikt

- BiH je 2006. godine potpisala Ugovor o uspostavi Energetske zajednice kojim se obavezala implementirati pravno nasljeđe EU za područje energetike, životne sredine, konkurencije i obnovljivih izvora energije - OIE.
- Saradnja u energetici usmjerava se na prioritete pravnog nasljeđa EU u oblasti energetike, za kreiranje pravnog i institucionalnog okvira energetskeg sektora utemeljenog na principima učinkovite regulacije i liberalizacije sektora, slobode i poboljšanja konkurencije, sigurnog snabdijevanja energijom i osiguravanja zaštite životne sredine.

- Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH
 - Ministarstvo je odgovorno i za obavljanje poslova i zadataka iz nadležnosti BiH koji se odnose na definisanje politika, koordiniranje aktivnosti i usklađivanje planova entitetskih tijela i institucija, na međunarodnom nivou u područjima razvoja i korištenja prirodnih resursa, energije, zaštite životne sredine, turizma i poljoprivrede.
- Konkretna rješenja su na nivou entiteta

- Član 2. Zakona o električnoj energiji Federacije BiH (Službene novine FBiH 41/02, 24/05, 38/05) kao ciljeve, između ostalog, definiše i ekonomično i racionalno korištenje električne energije, energetske učinkovitost, zaštitu životne sredine u skladu sa propisima i domaćim i međunarodnim standardima te korištenje obnovljivih izvora električne energije.
- Član 33. Zakona o električnoj energiji Federacije BiH navodi da elektroprivredno društvo koje u pojedinačnom proizvodnom objektu proizvodi električnu energiju koristeći otpad ili obnovljive izvore energije ili se bavi kombinovanom proizvodnjom toplotne i električne energije može steći položaj kvalifikovanog proizvođača.
- Član 46. istog Zakona navodi da će se posebnim propisom utvrditi prava i obaveze u vezi preuzimanja i udjela električne energije iz obnovljivih izvora energije, isključujući velike hidroelektrane (iznad 5 MW), koju koristi elektroprivredno društvo u obavljanju djelatnosti snabdijevanja električnom energijom kao javne usluge.

- Korišćenje i proizvodnja biogoriva konkretnije je definisana je Uredbom o korištenju obnovljivih izvora energije i kogeneracije (Sl. novine FBiH, br. 36/10, 11/11 i 88/11)
- Ovom Uredbom propisuju se:
 - način korištenja obnovljivih izvora energije i kogeneracijskih postrojenja (u daljem tekstu: OIEiK),
 - grupe postrojenja,
 - minimalni udio električne energije proizvedene iz postrojenja koja koriste OIEiK u ukupnoj potrošnji,
 - podsticanje proizvodnje električne energije iz OIEiK,
 - ispitivanje potencijala OIE,

- registar projekata i postrojenja za korištenje OIEiK,
 - izgradnja postrojenja OIEiK,
 - otkup i naknade,
 - priključak postrojenja OIEiK na elektroenergetsku mrežu,
 - certifikovanje porijekla električne energije proizvedene iz OIEiK,
 - uspostavljanje institucionalne strukture za operacionalizaciju sistema podsticaja proizvodnje iz OIEiK,
 - i ostala pitanja od značaja za korištenje OIEiK.
- Do uspostavljanja Operatora za OIEiK, poslove iz njegove nadležnosti iz člana 12. Uredbe obavljaju postojeća javna elektroprivredna društva nadležna za snabdijevanje kupaca električnom energijom

- Za proizvodnju energije potrebna je Energetska saglasnost, dokument koji izdaje Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije
- Kvalifikovani proizvođač koji posjeduje Energetsku saglasnost kojom je utvrđeno pravo na podsticaj ima pravo da zaključi ugovor o obavezi otkupa električne energije iz OIEiK sa Operatorom za OIEiK po fiksnoj garantovanoj cijeni utvrđenoj u skladu sa Uredbom.
- Kvalifikovani proizvođač je proizvođač električne energije proizvedene iz OIEiK koji je taj status stekao rješenjem Regulatorne komisije za električnu energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine (FERK).
- Garantovana cijena (G_c) je cijena koja se plaća proizvođaču energije iz OIEiK za vrijeme trajanja ugovora o otkupu energije.

elektrane na bioplin	Referentna cijena (Rc) (KM/kWh)	Tarifni koeficijent (C)	Garantovana cijena $G_c = R_c \times C$ (KM/kWh)
do 150 kW	0,1226	1,21	0,1484
od 150 kW do 1 MW	0,1226	1,19	0,1459
od 1 MW do 10 MW	0,1226	1,17	0,1434
preko 10 MW	0,1226	1,15	0,1410

elektrane na tekuća biogoriva	Referentna cijena (Rc) (KM/kWh)	Tarifni koeficijent (C)	Garantovana cijena $G_c = R_c \times C$ (KM/kWh)
do 150 kW	0,1226	1,21	0,1484
od 150 kW do 1 MW	0,1226	1,19	0,1459
od 1 MW do 10 MW	0,1226	1,17	0,1434
preko 10 MW	0,1226	1,15	0,1410

kruta biomasa iz šumarstva i poljoprivrede	Referentna cijena (Rc) (KM/kWh)	Tarifni koeficijent (C)	Garantovana cijena $G_c = R_c \times C$ (KM/kWh)
do 150 kW	0,1226	1,47	0,1802
od 150 kW do 1 MW	0,1226	1,45	0,1778
od 1 MW do 10 MW	0,1226	1,43	0,1753
preko 10 MW	0,1226	1,41	0,1729

- Detaljno regulisanje proizvodnje i korišćenja biogoriva obavljeno je Uredbom o proizvodnji i potrošnji energije iz obnovljivih izvora i kogeneracije (Sl. glasnik RS, broj 28, od 22. marta 2011. godine)
- Uredbom se utvrđuju
 - ciljevi i mjere za podsticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora,
 - podsticaji za proizvodnju i korišćenje energije iz obnovljivih izvora,
 - vrste postrojenja za proizvodnju energije iz OIE
 - učešće električne, toplotne i druge energije iz OIE u bruto finalnoj potrošnji energije u RS

- Okvirni ciljevi za proizvodnju energije u RS
 - Biodizel i bioetanol

	2005.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
%	0,00	0,00	0,50	2,00	2,50	3,00	3,50	4,50	5,50	6,50	8,50	10,00

- Električna energija iz biomase i biogasa
 - Biomasa
 - Čvrsta biomasa
 - Biogas

2005.		2010.		2011.		2012.		2013.		2014.	
MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh
0.00	0.00	0.00	0.00	1.28	2.82	5.10	11.28	6.38	14.10	7.65	16.91
0.00	0.00	0.00	0.00	0.50	1.48	2.00	5.91	2.50	7.39	3.00	8.87
0.00	0.00	0.00	0.00	0.78	1.34	3.10	5.36	3.88	6.71	4.65	8.05

- Pravilnikom o podsticanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora i u efikasnoj kogeneracije (RKERS, 25.10.2011.) regulisane su:
 - pogodnosti prilikom priključenja na mrežu;
 - prednost u pristupu mreži (dispečiranje);
 - pravo na obavezan otkup električne energije;
 - pravo na garantovanu otkupnu cijenu ("Feed-in" tarifu);
 - pravo na premiju za potrošnju električne energije za vlastite potrebe ili prodaju na tržištu.

- Visina otkupnih cijena za energiju iz biomase je definisana Odlukom o visini garantovanih otkupnih cijena i premija za električnu energiju proizvedenu iz obnovljivih izvora ili u efikasnoj kogeneraciji (Regulatorna komisija za energetiku Republike Srpske, br. P-33-570-130/11, od 25.11.2011.)
- Garantovana otkupna cijena
 - Elektrane na čvrstu biomasu
 - snage do 1 MW 0,1988 KM/kWh
 - snage preko 1 MW do 10 MW 0,1730 KM/kWh
 - Elektrane na poljoprivredni biogas
 - snage do 1 MW 0,2254 KM/kWh

Osnovni dokumenti kojima se uređuje proizvodnja električne energije iz obnovljivih izvora:

I DOKUMENTI KOJE JE DONIJELA VLADA REPUBLIKE SRPSKE

- Uredba o proizvodnji i potrošnji energije iz obnovljivih izvora i kogeneracije (*Sl. glasnik RS broj: 28/11*)
- Prilozi uz Uredbu o proizvodnji i potrošnji energije iz obnovljivih izvora i kogeneracije (*Sl. glasnik RS broj: 39/11*)
- Rješenje Vlade RS o ovlaštenju MH ERS Matično preduzeće a.d. Trebinje za obavljanje administrativno-finansijskih i operativnih poslova sistema podsticanja proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora i kogenerativnih postrojenja broj 04/1-012-2-2660/11 od 24.11.2011. godine

II DOKUMENTI KOJE JE DONIJELA REGULATORNA KOMISIJA ZA ENERGETIKU REPUBLIKE SRPSKE

- Pravilnik o podsticanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora i u efikasnoj kogeneraciji (*Sl. glasnik RS broj:128/11*)

Prilozi Pravilnika o podsticanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora i u efikasnoj kogeneraciji:

- Zahtjev za odobrenje prava na podsticaj - obnovljivi izvori električne energije - (*obrazac 03.03.OVE*)
- Zahtjev za odobrenje prava na podsticaj - efikasna kogeneracija- (*obrazac 03.03.EK*)
- Zahtjev za odobrenje preliminarnog prava na podsticaj (*obrazac 03.04.OVE i EK*)
- Odluka o visini garantovanih otkupnih cijena i premija za električnu energiju proizvedenu iz obnovljivih izvora i u efikasnoj kogeneraciji (*Sl. glasnik RS broj: 128/11*)
- Odluka o visini naknade za podsticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora i u efikasnoj kogeneraciji (*Sl. glasnik RS broj 128/11*)

III DOKUMENTI KOJIMA SE UREĐUJE OPERATIVNO PROVOĐENJE SISTEMA PODSTICANJA PROIZVODNJE IZ OBNOVLJIVIH IZVORA I EFIKASNE KOGENERACIJE

- Pravila rada za provodjenje sistema podsticanja (*Odluka Uprave MH ERS Matično preduzeće a.d. Trebinje od 17.01.2012.godine*)

Obrasci zahtjeva koji se podnose OSP (operator sistema podsticaja) u postupku ostvarenja prava na podsticaj:

- Zahtjev za izdavanje potvrde za kapacitet (*obrazac OB 01.01.*)
- Zahtjev za izdavanje potvrde za energiju (*obrazac OB 01.02.*)
- Zahtjev za zaključenje ugovora o podsticaju (*obrazac OB 01.03.*)

Obrasci potvrda koje izdaje OSP:

- Potvrda za kapacitet (*obrazac OB 02.01.*)
- Potvrda za energiju (*obrazac OB 02.02*)

Obrasci tipskih ugovora o ostvarivanju prava na podsticaj prema vrsti odobrenog podsticaja, izmedju OSP i proizvođača:

Pravo na obavezan otkup električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora i u efikasnoj kogeneraciji

- Ugovor o obaveznom otkupu električne energije po garantovanoj otkupnoj cijeni za proizvodnju iz obnovljivih izvora (*obrazac OB 03.01.*)
- Ugovor o obaveznom otkupu električne energije po garantovanoj otkupnoj cijeni iz efikasnih kogenerativnih postrojenja (*obrazac OB 03.02.*)
- Ugovor o obaveznom otkupu električne energije iz starih postrojenja u eksploataciji (*obrazac OB 03.03.*)

Pravo na premiju za energiju proizvedenu iz obnovljivih izvora i u efikasnoj kogeneraciji

- Ugovor o isplati premije za električnu energiju proizvedenu iz obnovljivih izvora (*obrazac OB 03.04.*)
- Ugovor o isplati premije za električnu energiju proizvedenu iz efikasnog kogenerativnog postrojenja (*obrazac OB 03.05.*)

Preliminarno pravo na podsticaj

- Predugovor o preliminarnom pravu na podsticaj (*obrazac OB 03.06.*)

Obrasci tipskih ugovora izmedju Operatora sistema podsticanja i Snabdjevača:

- Ugovor o naknadi za obnovljive izvore i efikasnu kogeneraciju (*obrazac OB 04.01.*)
- Ugovor o isplati premije za električnu energiju proizvedenu iz efikasnih kogenerativnih postrojenja (*obrazac OB 04.02.*)

- U skladu sa odlukom o arbitraži entitet su dužni obezbijediti energetska snabdijevanje distrikta električnom energijom, ali to ne važi za obnovljive izvore energije i energiju proizvedenu na teritoriji distrikta
- U distriktu se mogu primjenjivati zakonske odredbe BiH, entiteta ili vlastite odredbe distrikta.

This project is
funded by the
European Union

ABCDE Posavina

Agricultural Biomass Cross-border Development of Energy in Posavina

Zakonski okvir za proizvodnju biogoriva u BiH

Borut Bosančić

Institut za genetičke resurse Univerziteta u Banjoj Luci

Banja Luka, 18.04.2012.

